

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 9th
International Scientific
and Practical Conference

**THEORY AND PRACTICE OF
SCIENCE: KEY ASPECTS**

Rome, Italy
19-20.02.2024

SCIENTIFIC COLLECTION
INTERCONF+

No 42 (189)
February, 2024

Scientific Collection «InterConf+ »

No 42(189)

February, 2024

THE ISSUE CONTAINS:

Proceedings of the 9th International
Scientific and Practical Conference

THEORY AND PRACTICE OF
SCIENCE: KEY ASPECTS

ROME, ITALY

February 19–20, 2024

UDC 001.1

S 40 *Scientific Collection «InterConf+»*, 42(189): with the Proceedings of the 9th International Scientific and Practical Conference «Theory and Practice of Science: Key Aspects» (February 19-20, 2024; Rome, Italy) / comp. by LLC SPC «InterConf». Rome: Dana, 2024. 681 p.

ISSN 2709-4685

DOI 10.51582/interconf.19-20.02.2024

EDITOR

Anna Svoboda

Doctoral student
University of Economics;
Czech Republic
annasvobodaprague@yahoo.com

COORDINATOR

Mariia Granko

Coordination Director
LLC Scientific Publishing Center
«InterConf»; Ukraine
info@interconf.center

EDITORIAL BOARD

Temur Narbaev (DSc in Medicine)
Tashkent Pediatric Medical Institute,
Republic of Uzbekistan;
temur1972@inbox.ru

Nataliia Mykhalitska (PhD
in Public Administration)
Lviv State University of
Internal Affairs; Ukraine

Dan Goltsman (Doctoral student)
Riga Stradiņš University;
Republic of Latvia;
goltsman.dan@inbox.lv

Katherine Richard (DSc in Law),
Hasselt University; Kingdom of Belgium
katherine.richard@protonmail.com;

Bashirov Ansar (Doctor of Medicine),
EMIH of Almaty region,
Republic of Kazakhstan

Stanyslav Novak (DSc in Engineering)
University of Warsaw; Poland
novaks657@gmail.com;

Kanako Tanaka (PhD in Engineering),
Japan Science and Technology
Agency; Japan;

Mark Alexandr Wagner (DSc. in Psychology)
University of Vienna; Austria
mw6002832@gmail.com;

Elise Bant (LL.D.),
The University of Sydney; Australia;

Richard Brouillet (LL.B.),
University of Ottawa; Canada;

Kamile Əliağa qızı Əliyeva (DSc
in Biology)
Baku State University; Republic of Azerbaijan

Dmytro Marchenko (PhD in Engineering)
Mykolayiv National Agrarian University
(MNAU); Ukraine;

Svitlana Lykholat (PhD in Economics),
Lviv Polytechnic National University; Ukraine

Viktor Yanchenko (PhD in Pharm. Sc.),
T.H. Shevchenko National University
«Chernihiv Colehium»; Ukraine

Rakhmonov Aziz Bositovich (PhD in Pedagogy)
Uzbek State University of World Languages;
Republic of Uzbekistan;

Mariana Vereskliia (PhD in Pedagogy)
Lviv State University of Internal Affairs;
Ukraine

Dr. Albena Yaneva (DSc. in Sociology
and Antropology),
Manchester School of Architecture; UK;

Vera Gorak (PhD in Economics)
Karlovarská Krajská Nemocnice; Czech Republic
veragorak.assist@gmail.com;

Polina Vuitsik (PhD in Economics)
Jagiellonian University; Poland
p.vuitsik.prof@gmail.com;

Alexander Schieler (PhD in Sociology),
Transilvania University of Brasov; Romania
alexanrds.schieler@protonmail.ch

George McGrown (PhD in Finance)
University of Florida; USA
mcgrown.geor@gmail.com;

Vagif Sultanly (DSc in Philology)
Baku State University; Republic of Azerbaijan

Larysa Kupriianova (PhD in Medicine)
Humanitas University, Italy

Please, cite as shown below:

1. Surname, N. & Surname, N. (2024). Title of an article. *Scientific Collection «InterConf+»*, 42(189), 21-27. <https://doi.org/10.1080/interconf...>

This issue of Scientific Collection «InterConf+» contains the materials of the International Scientific and Practical Conference. The conference provides an interdisciplinary forum for researchers, practitioners and scholars to present and discuss the most recent innovations and developments in modern science. The aim of conference is to enable academics, researchers, practitioners and college students to publish their research findings, ideas, developments, and innovations.

Scientific Collection «InterConf+» and its content are indexed in:

Index Copernicus; Google Scholar; WorldCat; OUCI (Open Ukrainian Citation Index); CrossRef; Semantic Scholar; Mendeley; Scilit; OpenAIRE (pan-European research information system), etc.

© 2024 Authors

© 2024 Dana

© 2024 LLC SPC «InterConf»

	Tchiotashvili D. Chitadze K.	PERFECTION OF THE TAX SYSTEM AND ITS IMPACT ON MACROECONOMIC POLICY IN GEORGIA	100
---	---------------------------------	--	-----

ACCOUNTING AND AUDITING

	Merezhko N. Indutnyi V. Pirkovich K.	INDEXES OF EFFECTIVENESS OF ANTIQUE INTERNET AUCTIONS	109
	Пристемський О.С.	ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА СИСТЕМ ДЛЯ ВЕДЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ	124
	Сақун А.Ж.	ОБЛІКОВО-КОНТРОЛЬНІ ПРОЦЕСИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ДОХОДАМИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА	132
	Степаненко О.І.	НЕОБОРОТНІ АКТИВИ ПІДПРИЄМСТВА, ЇХ ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА ТА РОЛЬ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ	143

PEDAGOGY AND EDUCATION

	Nəsirova Ş.S. Mustafayeva A.M. Əhmədova N.K.	SÜNI INTELLEKT TEXNOLOGİYALARININ TƏHSILDƏ TƏTBİQİ PROBLEMLƏRİ VƏ PERSPEKTİVLƏRİ	157
	Qocayeva G.M.	AZƏRBAYCAN TƏHSİLİNİN DÜNYA TƏHSİL SİSTEMİNƏ İNTEQRASIYASI VƏ BEYNƏLXALQ STANDARTLARA UYĞUNLAŞDIRILMASI	167
	Sultangubieva A.A. Adiletova A.A.	USING THE ILLUSTRATION METHOD AS A PEDAGOGICAL TOOL IN ENGLISH LANGUAGE CLASSES	173
	Xudiyeva F.T.	XIX ƏSRDƏ AZƏRBAYCANDA TƏHSİL PROBLEMLƏRİNİN TƏDQIQI TARİXİ	181
	Абдрешов С.Н. Байдулла Н.Ә. Кеңесова А.С.	БИОЛОГИЯ ПӘНІН ОҚЫТУДАҒЫ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ МӘСЕЛӘЛЕРДІ ЗЕРТТЕУДЕ ӨЕШТ ТЕХНОЛОГИЯСЫН ҚОЛДАНУ	187
	Гетьман О.О. Степаненко О.О. Білецький Д.О.	ОПТИМІЗАЦІЯ КІЛЬКОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ВИМОГИ ЧАСУ ТА РЕАЛІЇ	200
	Готлиб Р.	РАЗМЫШЛЕНИЯ О КАЧЕСТВЕННОМ ОБУЧЕНИИ: ТРЕБОВАНИЯ ВРЕМЕНИ И ОСОБЕННОСТИ	206
	Попель Н.А.	МОБІЛЬНЕ НАВЧАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ	219
	Чадунели Н.С. Мамедова Т.Ф.	РАЗВИТИЕ ТВОРЧЕСКОГО МЫШЛЕНИЯ МУЗЫКАНТА – ИСПОЛНИТЕЛЯ	225
	Шикиринська О.Б.	THE USE OF VISUAL AIDS IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH	232

PHILOSOPHY AND COGNITION

	Danilyan O.G. Kalynovskyi Y.Y.	THE CONTROVERSIAL CHARACTER OF THE INFLUENCE OF SOCIAL NETWORKS ON THE SOCIO-CULTURAL SPACE OF UKRAINE	241
---	-----------------------------------	--	-----

ACCOUNTING AND AUDITING

 DOI 10.51582/interconf.19-20.02.2024.013

Обліково-контрольні процеси в системі управління доходами суб'єктів підприємництва

Сакун Аліна Жоржовна¹

¹ кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри підприємництва, обліку та фінансів;
Херсонський державний аграрно-економічний університет; Україна

Анотація.

Завданням дослідження є обґрунтування сутності, функцій та підходів до управління доходами підприємницької діяльності суб'єктів господарювання в умовах сучасної економіки. Визначено фактори, що впливають на формування системи управління доходами. Охарактеризовані етапи управління доходами на підприємстві. Визначено, що кожен етап управління доходами може бути виконаний тільки при умові цілісності та взаємозв'язку таких підсистем, як облік, контроль, планування та аналіз.

Ключові слова:

система управління доходами
доходи
обліково-контрольна інформація
інформаційне забезпечення
потреби управління
суб'єкт господарювання

ACCOUNTING AND AUDITING

Оскільки дохід є одним з важливих показників ефективності діяльності і має прямий вплив на подальше функціонування суб'єкта підприємницької діяльності, то обумовлюється необхідність побудови ефективної системи управління доходами. Необхідність впровадження системи управління доходами виникла, насамперед, через ускладнення конкурентного середовища. А в умовах економічної нестабільності нашої країни, викликана воєнним станом, система управління доходами набуває більш важливого значення для кожного суб'єкта підприємництва щодо всієї системи управління. Дослідженню доходів присвячена значна кількість наукових праць, зокрема питання щодо управління доходами, в тому числі організації обліку та контролю доходів, розглядалися такими науковцями: Ф. Ф. Бутинець, Т.П. Ткаченко, Т. О. Мулик, О. С. Пристемський, І. В. Перезовова, О. О. Гетьман, Н. М. Шмиголь, Н. В. Шевченко, С. І. Мельник, Г. Г. Камінська, Н.В. Трусова та інші.

Взагалі під поняттям "управління" розуміють певний процес забезпечення діяльності суб'єкта господарювання згідно його планів та з метою досягнення його цілей. Сама система управління являє собою сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних елементів, які утворюють певну їх цілісність та єдність; процес формування, розвитку та підтримки функціонування певної організаційної структури при реалізації управлінського рішення та прийнятого плану [1]. Управління доходами (або "revenue management") є частиною загальної системи управління підприємства. Також дану категорію ототожнюють з фінансовим менеджментом, який означає управління фінансовими ресурсами (доходами), що включає обліково-контрольну політику, певні методи та інструменти, а також осіб, які відповідальні за прийняття управлінських рішень щодо доходів [2].

Насамперед, управління доходами має за підґрунтя основні положення теорії стратегічного управління, яка виникла у 1971 році в США, коли було вперше проведено міжнародну конференцію з питань стратегічного управління та обговорено основні положення його побудови та розвитку. За даною теорією існує певний взаємозв'язок зовнішнього та внутрішнього середовищ при визначенні стратегії господарської діяльності підприємства [3]. Також відповідно до цієї теорії в процесі

ACCOUNTING AND AUDITING

управління повинно приймати участь не тільки керівництво підприємства, а й інші працівники (рис. 1).

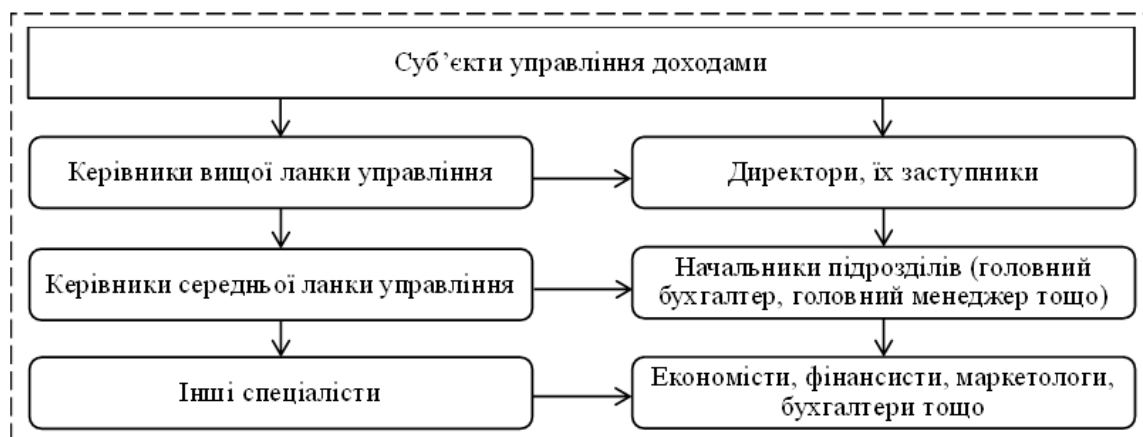

Рисунок 1
Суб'єкти управління доходами

Для того, щоб система управління доходами була максимально організованою, повинна існувати постійна взаємодія між її суб'єктами. А щоб така взаємодія була ефективною, суб'єкти управління доходами повинні [4]:

1) своєчасно відповідати один одному на запит, що дасть можливість оперативно виконувати поставлені задачі та полегшить процес коригування виявлених відхилень;

2) бути відносно самостійними, але в рамках єдності системи управління;

3) бути зацікавленими в прийнятті раціональних рішень.

Як і будь-яка система управління, система управління доходами повинна відповідати певним принципам, які допоможуть визначити її мету (рис. 2).

Отже, що стосується базових принципів, то вони визначені вищезгаданою теорією стратегічного управління та мають відношення до загальної системи управління і, відповідно, поширюються на її підсистеми, а принцип зацікавленості стосується суб'єктів управління доходами щодо збільшення їх обсягу. Більш детально розглянемо принципи системи управління доходами, які характеризують її як керовану систему. За першим принципом система підкорюється певним закономірностям, які пояснюють її внутрішні причинно-наслідкові зв'язки, та її

ACCOUNTING AND AUDITING

функціонування взагалі. Другий принцип означає, що системі властиве прагнення до досягнення поставленої мети, а саме – збільшення доходів до забезпечення досягнення його цільового розміру. Відповідно до третього принципу система управління доходами може бути сформована через низку різних моделей, кожна з яких відображала б той чи інший аспект її сутності [5].

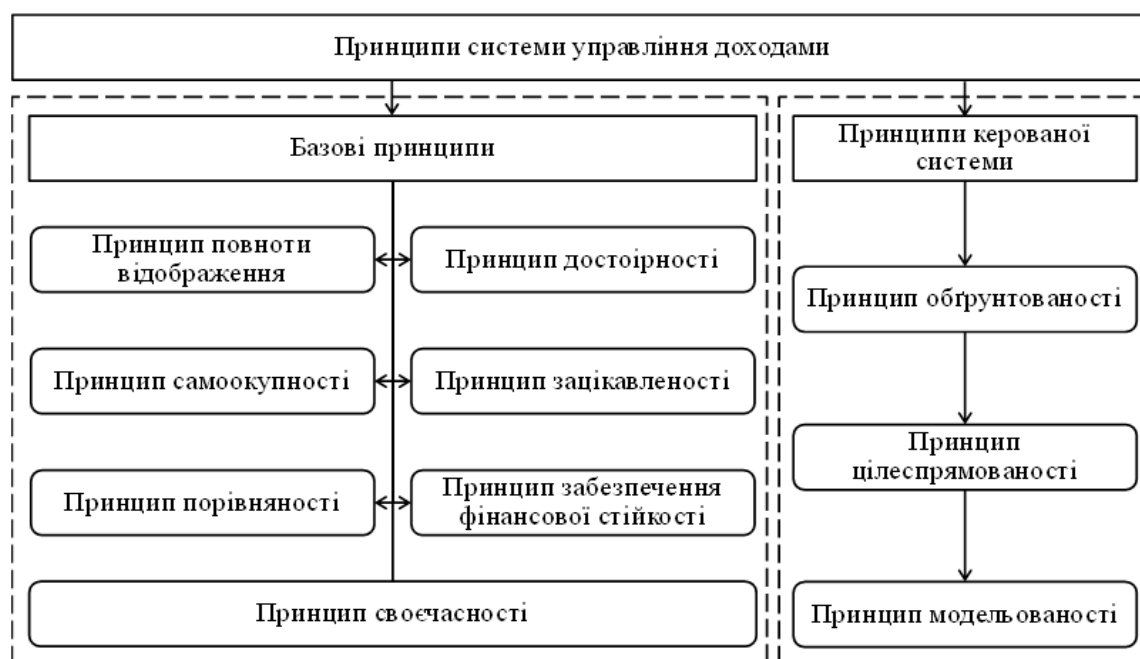

Рисунок 2
Принципи системи управління доходами

Аналізуючи наведені принципи, можна встановити, що базою для якісних змін системи управління доходами може виступати курс на стратегічну перспективу. Тобто основною метою управління доходами має бути їх збільшення, але не їх максимізація. Тільки в цьому випадку процес формування і розподілу доходів суб'єкта господарювання буде завжди узгоджений із стратегічною системою управління. Відповідно до мети, система управління доходами повинна забезпечити:

- 1) збільшення величини доходів суб'єкта господарської діяльності в цілому та за окремими джерелами їх формування;
- 2) збільшення частки чистого доходу у загальній структурі

ACCOUNTING AND AUDITING

доходів суб'єкта господарювання;

3) стабільність надходження доходів у розмірі, не меншому за розмір понесених витрат (що забезпечить беззбитковість діяльності підприємства);

4) зростання у структурі чистого доходу надходжень, отриманих від основної діяльності;

5) прискорення отримання доходів.

Отже, в загальному вигляді система управління доходами повинна виглядати наступним чином (рис. 3).

Кожен етап управління доходами може бути виконаний тільки при умові цілісності та взаємозв'язку таких підсистем, як облік, контроль, планування та аналіз. При цьому ключовою ланкою в структурі системи управління доходами є саме аналіз, який дозволяє виявити фактори, від яких залежить формування доходів. Дані результату аналізу слугують базою як для подальшої розробки коригувальних заходів при виявленні певних відхилень, так і для майбутнього планування доходів [6].

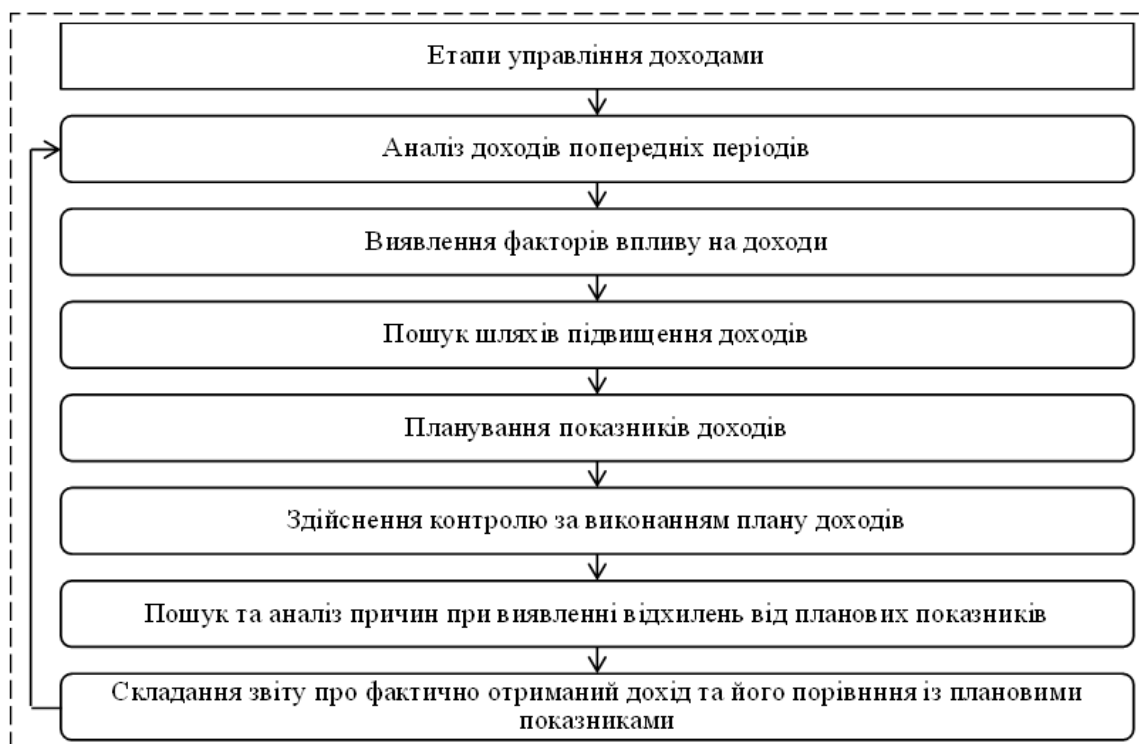

Рисунок 3
Етапи управління доходами

ACCOUNTING AND AUDITING

Важливу роль в інформаційному забезпеченні для аналізу доходів відіграє облікова інформація, яка формується з даних бухгалтерського обліку. Слід розглянути класифікацію видів облікової інформації, що дозволить краще зрозуміти її сутність та усвідомити яке значення вона має в процесі прийняття управлінських рішень щодо доходів (табл. 1).

Таблиця 1

Класифікація облікової інформації

Класифікаційна ознака	Види облікової інформації
За часом виникнення	Ретроспективна, оперативна, перспективна
За моментом виникнення	Первинна, вторинна
За способом вираження	Текстова, таблична, числова, графічна, комбінована
За стабільністю	Змінна, умовно-змінна, постійна, умовно-постійна
За впливом на процес управління	Активна, пасивна
За економічним змістом	Про господарські засоби, про джерела утворення доходів (для системи управління доходами), про господарські процеси та їх результати
За характером обробки	Систематизована, несистематизована
За інтересами користувачів	Для користувачів з прямим інтересом, для користувачів з непрямим інтересом
За складом і способом узагальнення	Разова, накопичувальна, зведена
Зі місцем виникнення	Внутрішня, зовнішня
Зі рівнем відкритості	Відкрита, закрита (конфіденційна)
За етапами утворення	Вхідна, проміжна, вихідна
За способом створення	Створена вручну, сформована в автоматичному режимі

Простежимо детальніше ті види облікової інформації, що мають більш вагоме значення при прийнятті рішень в контексті управління доходами. Отже, при прийнятті управлінських рішень

ACCOUNTING AND AUDITING

важливе роль відіграє час та момент виникнення інформації. Найчастіше використовується ретроспективна облікова інформація (дані про здійснені господарські операції, що мали місце в минулому та узагальнені в облікових регістрах та фінансових звітах), але при цьому найбільш релевантною (для обґрунтування управлінських рішень) є оперативна (дані про господарські операції, які були здійснені в найближчому минулому) та перспективна інформація (планова інформація щодо прогнозування показників доходів в майбутньому). Також важливе значення має поділ інформації на первинну та вторинну. Перша відображає сукупність даних на початкових етапах облікового процесу доходів, друга – вже систематизовану та узагальнену інформацію про доходи [7].

Для аналітичних цілей щодо доходів облікова інформація повинна розкривати наступні аспекти щодо їх формування та отримання: суми одержаних доходів від реалізації окремих видів продукції, у тому числі аналітичні дані за окремими покупцями, вартість повернутої продукції та суми зменшення одержаного доходу від реалізації, надані знижки, механізм формування ціни на продукцію, суми податків та інших обов'язкових платежів, що одержані з доходів, фактична наявність на складі продукції для реалізації, дані про розрахунки з покупцями за відвантаженою продукцію тощо [8].

Найчастіше аналізуються та оцінюються загальний валовий дохід та валовий дохід, який залишається в розпорядженні суб'єкта господарювання (після віднімання всіх обов'язкових платежів). В контексті системи управління доходами вони є найбільш важливими видами доходів. Показники доходності є вирішальними в оцінці ефективності діяльності господарюючого суб'єкта. Але крім величини доходів, велике значення для нормального функціонування діяльності підприємства грає стабільність цих показників. Якщо суб'єкт господарювання отримує доходи нерегулярно, то виникають певні фінансові труднощі, оскільки витрати йому необхідно нести постійно. Стабільні доходи – це такі доходи, які мають відносну сталість протягом тривалого періоду часу, що дозволяє робити прогноз на перспективу [9].

При прийнятті управлінських рішень щодо доходів необхідно враховувати вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на управління доходами та їх формування (рис.4).

ACCOUNTING AND AUDITING

Рисунок 4

Фактори впливу на систему управління доходами

Деякі науковці називають такі фактори ендогенними та екзогенними. Що стосується рівня товарності окремих видів продукції, то він визначається відношенням обсягу реалізованої продукції до обсягу виробленої. Щодо структури реалізованої продукції, то продукція з найбільшою питомою вагою реалізації у загальній структурі відповідно дає найбільший дохід. Отже, за допомогою вищенаведених внутрішніх факторів можна коригувати обсяг одержуваних доходів. Необхідно зазначити, що залежність доходів від ціни та обсягів виробництва є прямою, в той час, коли зв'язок між доходами і витратами є обернено пропорційним.

І навпаки, зовнішні фактори впливу не є керованими з боку суб'єктів системи управління доходами, оскільки не залежать

ACCOUNTING AND AUDITING

від діяльності самого суб'єкта господарювання. Але їх все одно необхідно враховувати при прийнятті управлінських рішень щодо доходів та оцінювати основні ризики від їх впливу [5]. Слід розглянути детальніше такий зовнішній фактор впливу, як показники зовнішнього середовища (рис. 5).

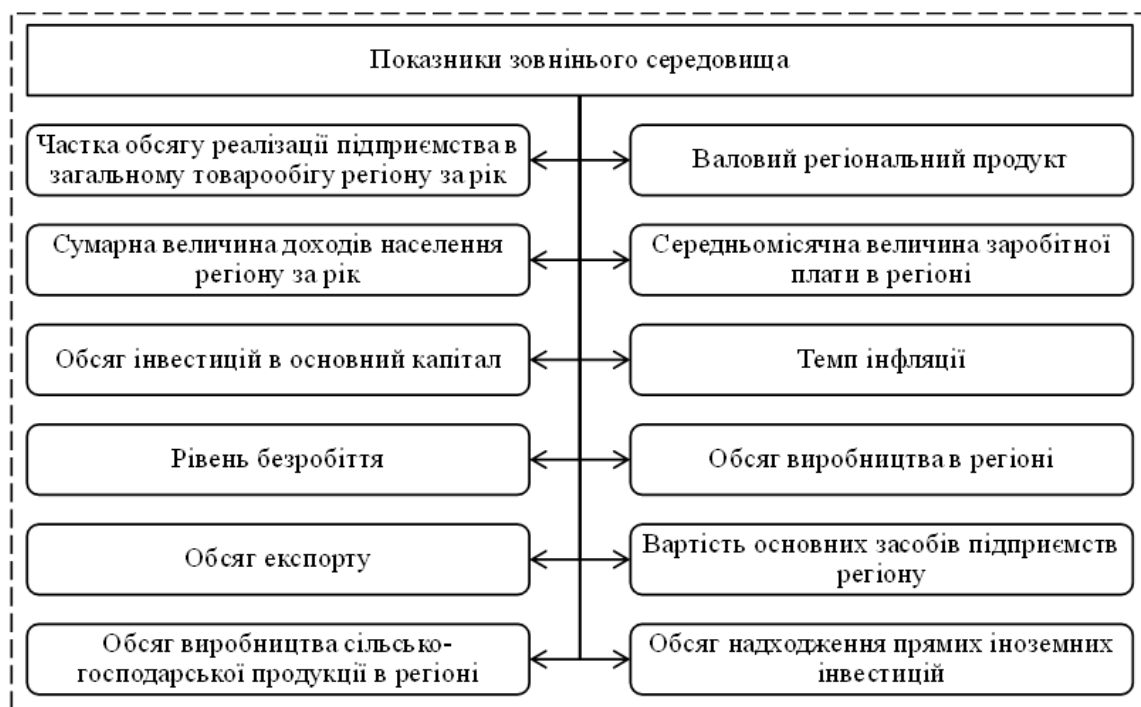

Рисунок 5
Показники зовнішнього середовища

Оскільки дані показники мають кількісний вимір, то існує можливість визначити кількісний вплив на доходи суб'єкта підприємництва. Найбільш чутливими до зміни зовнішнього середовища є доходи від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). Між значеннями доходів підприємства та показників зовнішнього середовища існує пряма пропорційна залежність – зі зростанням показників зростають доходи, окрім рівня безробіття, в даному випадку простежується обернена пропорційна залежність – зі збільшенням рівня безробіття зменшуються доходи населення, що впливає на зниження їх покупної спроможності, що, в свою чергу, впливає на зниження величини доходів від реалізації [7].

ACCOUNTING AND AUDITING

Отже, систему управління доходами можна визначити як сукупність взаємопов'язаних заходів, реалізація якої забезпечить отримання такої величини доходів, якої було б достатньо для покриття поточних витрат, забезпечення необхідного рівня ліквідності та платоспроможності ті стійкості фінансового стану суб'єкта господарювання, а також формування прибутку для стратегічного розвитку діяльності господарюючого суб'єкта та відшкодування затрат в умовах підвищених ризиків. Таким чином, система управління доходами відіграє роль не тільки інструменту оптимізації доходів підприємства, але й інструментом налагодження та запобігання ризиків, що дуже актуально в часи воєнного стану в країні.

References:

- [1] Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: навчальний посібник: 2-ге видання. К: Центр учбової літератури, 2010. 488с.
- [2] Ткаченко Т.П., Тульчинська С.О., Бойчук Д.В. Управління доходами на підприємстві. Ефективна економіка. 2018. № 3. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=6192>
- [3] Drucker P. F. Management: Tasks, Responsibilities. Practices. N. Y. Harper and Raw, 1973. 398 с.
- [4] Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.
- [5] Трусова Н.В., Пристемський О.С., Сакун А.Ж. Фінансовий механізм та інструменти забезпечення стійкого розвитку аграрних підприємств. Облік і фінанси. 2019. № 4(86). С. 114-123.
- [6] Alina Zh. Sakun, Kateryna A. Pylypenko, Svitlana V. Skrypnyk, Oleksandr S. Prystemskiy, Inesa V. Shepel, Accounting and analytical space of providing the depreciation policy of Ukrainian enterprises in "RIVISTA DI STUDI SULLA SOSTENIBILITA'" 2/2022, pp 247-270, DOI: 10.3280/RISS2022-002015
- [7] Сакун А.Ж. Облікова система як інформаційна база управління збутовою діяльністю. Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка. 2020. (2), С. 248–252.
- [8] Мулик Т. О. Методичні підходи до аналітичного забезпечення управління доходами. Агросвіт. 2020. № 6. С. 77–86. DOI: 10.32702/2306-6792.2020.6.77
- [9] Сакун А., Пристемський О. Компоненти обліково-інформаційного простору в управлінні маркетингової діяльності суб'єктів бізнесу. Маркетинг у підприємстві, біржовій діяльності та торгівлі в smart-суспільстві: управлінський, інноваційний та методичний виміри: колективна монографія / За наук. ред. І. В. Перезової. – Львів:

ACCOUNTING AND AUDITING

Видавець Кошовий Б.-П.О., 2023. С. 441–461
<http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7855228>

- [10] Перевозова І.В., Сакун А.Ж. Інформаційні технології як інструмент забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання // Підприємництво під час війни в Україні: виклики та можливості: матеріали Міжнар.наук.-практ. конф., Івано-Франківськ, 20 листопада 2023 р. Електронне видання. Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2023.С.320–322.
<http://dspace.ksaeu.kherson.ua/handle/123456789/8520>